

Mieczysław Plopa

WIĘZI
W MAŁŻEŃSTWIE
I RODZINIE

METODY BADAŃ

Niniejsza **darmowa publikacja** zawiera jedynie fragment pełnej wersji całej publikacji.

Aby przeczytać ten tytuł w pełnej wersji [kliknij tutaj](#).

Niniejsza publikacja może być kopiowana, oraz dowolnie rozprowadzana tylko i wyłącznie w formie dostarczonej przez NetPress Digital Sp. z o.o., operatora [sklepu na którym można nabyć niniejszy tytuł w pełnej wersji](#). Zabronione są jakiegokolwiek zmiany w zawartości publikacji bez pisemnej zgody NetPress oraz wydawcy niniejszej publikacji. Zabrania się jej od-sprzedaży, zgodnie z [regulaminem serwisu](#).

Pełna wersja niniejszej publikacji jest do nabycia w sklepie internetowym [Złote Ebooki](#).

Więzi w małżeństwie i rodzinie
Metody badań

Mieczysław Płopa

Więzi w małżeństwie i rodzinie
Metody badań

Oficyna Wydawnicza „Impuls”
Kraków 2008

© Copyright by Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2006

Recenzja wydawnicza:
prof. Bogdan Pietrulewicz Ph. D.
Laval University, Kanada

Redakcja wydawnicza:
Danuta Porębska

Adiustacja:
Małgorzata Miller

Projekt okładki:
Ewa Tatiana Beniak

ISBN 978-83-7308-845-0

Oficyna Wydawnicza „Impuls”
30-619 Kraków, ul. Turniejowa 59/5
tel. (012) 422-41-80, fax (012) 422-59-47
www.impulsoficyna.com.pl, e-mail: impuls@impulsoficyna.com.pl
Wydanie IV, Kraków 2008

Spis treści

Wstęp	11
I. Teorie i metody badań nad rodziną	
1.1. Teorie badania rodziny	17
1.2. Strategie badawcze systemu rodzinnego	27
1.2.1. Strategie otwarte (oparte na wypowiedziach badanych)	27
1.2.2. Metody obserwacyjne	32
1.2.3. Metody eksperymentalne	35
1.2.4. Mieszane strategie badawcze	36
1.2.5. Kilka własnych refleksji	38
1.3. Model badań nad rodziną	41
II. Kwestionariusz Dobranego Małżeństwa (KDM-2)	
2.1. Podstawy teoretyczne kwestionariusza	51
2.2. Konstrukcja kwestionariusza	69
2.2.1. Opis skal kwestionariusza	69
2.3. Psychometryczne własności kwestionariusza	71
2.3.1. Rzetelności wymiarów i moce dyskryminacyjne pozycji	71
2.3.2. Trafność	75
2.3.2.1. Satysfakcja z małżeństwa a wiek i staż małżeński	75
2.3.2.2. Satysfakcja z małżeństwa a poziom wykształcenia	77
2.3.2.3. Satysfakcja z małżeństwa a ocena więzi z rodzicami	78
2.3.2.4. Satysfakcja z małżeństwa a standard materialny związku	80

2.3.2.5. Satysfakcja z małżeństwa a liczba posiadanych dzieci	82
2.3.2.6. Satysfakcja z małżeństwa a płeć	83
2.3.2.7. Satysfakcja z małżeństwa a staż małżeński	84
2.3.2.8. Satysfakcja z małżeństwa a style radzenia sobie ze stresem	86
2.3.2.9. Satysfakcja z małżeństwa a cechy osobowości partnerów	89
2.3.2.10. Satysfakcja z małżeństwa a poziom doświadczanego stresu	92
2.4. Badanie i obliczanie wyników	95
2.5. Normalizacja	99
Załącznik: (KDM-2)	104

III. Kwestionariusz Komunikacji Małżeńskiej (KKM)

3.1. Teoretyczne podstawy konstrukcji kwestionariusza	109
3.2. Konstrukcja kwestionariusza	127
3.2.1. Opis skal kwestionariusza	129
3.3. Psychometryczne własności kwestionariusza	131
3.3.1. Rzetelności wymiarów i moce dyskryminacyjne pozycji	131
3.3.2. Trafność	138
3.3.2.1. Cechy osobowości badanych a jakość komunikacji z partnerem	138
3.3.2.2. Ocena więzi z rodzicami a jakość komunikacji w małżeństwie	140
3.3.2.3. Jakość komunikacji w małżeństwie a style przywiązaniowe partnerów	142
3.3.2.4. Jakość komunikacji małżeńskiej a ocena satysfakcji ze związku	143
3.4. Badanie i obliczanie wyników	145
3.5. Normalizacja	149
Załącznik (KKM – ocena własnych zachowań; KKM – ocena zachowań partnera)	154

IV. Kwestionariusz Retrospektywnej Oceny Postaw Rodziców (KPR-Roc)

4.1. Podstawy teoretyczne konstrukcji kwestionariusza	161
4.2. Konstrukcja kwestionariusza	171
4.2.1. Opis wymiarów kwestionariusza	171
4.3. Psychometryczne własności kwestionariusza	175
4.3.1. Rzetelności wymiarów i moce dyskryminacyjne pozycji	175
4.3.2. Trafność	179
4.3.2.1. Retrospektywna ocena postaw rodziców przez dorosłych synów i dorosłe córki	179
4.3.2.2. Retrospektywna ocena postaw rodziców a wiek i staż małżeński dorosłych córek i synów	181
4.3.2.3. Retrospektywna ocena postaw rodziców a poziom wykształcenia ich dorosłych dzieci	185
4.3.2.4. Retrospektywna ocena postaw rodziców a ocena jakości ich życia małżeńskiego	187
4.3.2.5. Ocena postaw rodziców a satysfakcja z małżeństwa	191
4.3.2.6. Style radzenia sobie ze stresem a retrospektywna ocena postaw matek i ojców	194
4.3.2.7. Cechy osobowości (NEO-FFI) a retrospektywna ocena postaw rodziców	197
4.3.2.8. Poziom doświadczanego stresu a retrospektywna ocena postaw rodziców	199
4.4. Badanie i obliczanie wyników	203
4.5. Normalizacja	207
Załącznik: (KPR-RocM; KPR-RocO).....	212

V. Skala Postaw Rodzicielskich (dla rodziców)

5.1. Podstawy teoretyczne konstrukcji kwestionariusza	223
5.2. Konstrukcja kwestionariusza	235
5.2.1. Opis skal kwestionariusza	235
5.3. Psychometryczne własności kwestionariusza	239
5.3.1. Rzetelności skal i moce dyskryminacyjne pozycji	239
5.3.2. Trafność	240
5.3.2.1. Postawy rodzicielskie rodziców a ich wykształcenie	240
5.3.2.2. Postawy rodziców a liczba posiadanych dzieci	241
5.3.2.3. Postawy rodziców a ich wiek i staż małżeński	242
5.3.2.4. Postawy rodziców a liczba posiadanych dzieci	244
5.4. Badanie i obliczanie wyników	247
5.5. Normalizacja	251
Załącznik: (SPR-M; SPR-O)	257

VI. Kwestionariusz Stylów Przywiązaniowych (KSP)

6.1. Podstawy teoretyczne konstrukcji kwestionariusza	269
6.2. Konstrukcja kwestionariusza	287
6.2.1. Opis wymiarów kwestionariusza	287
6.3. Psychometryczne własności kwestionariusza	289
6.3.1. Rzetelności wymiarów i moce dyskryminacyjne pozycji	289
6.3.2. Trafność	290
6.3.2.1. Style przywiązaniowe a płeć	291
6.3.2.2. Style przywiązaniowe kobiet i mężczyzn a ich wiek	291
6.3.2.3. Style przywiązaniowe kobiet i mężczyzn a ich staż małżeński	292
6.3.2.4. Style przywiązaniowe kobiet i mężczyzn a ich wykształcenie	293
6.3.2.5. Style przywiązaniowe kobiet i mężczyzn a ich ocena jakości życia małżeńskiego swoich rodziców	294

6.3.2.6. Style przywiązaniowe kobiet i mężczyzn a ich ocena relacji z rodzicami	295
6.3.2.7. Style przywiązaniowe a style radzenia sobie ze stresem	297
6.3.2.8. Style przywiązaniowe a satysfakcja z małżeństwa	299
6.3.2.9. Style przywiązaniowe kobiet i mężczyzn a ich retrospektywna ocena postaw rodzicielskich matek i ojców	300
6.3.2.10. Style przywiązaniowe kobiet i mężczyzn a ich cechy osobowości mierzone kwestionariuszem NEO-FFI	303
6.3.2.11. Style przywiązaniowe a poziom i rodzaj doświadczanego stresu	305
6.3.2.12. Style przywiązaniowe kobiet i mężczyzn a ich cechy osobowości mierzone kwestionariuszem R. B. Cattella-5	308
6.4. Badanie i obliczanie wyników	311
6.5. Normalizacja	313
Załącznik: (KSP)	316
Bibliografia	323

Wstęp

Badanie systemów rodzinnych jest zadaniem wielce złożonym, gdyż owa złożoność jest definiowana przez naturę przedmiotu badania. Bez względu na to, czy w procesie badawczym interesuje nas tylko konkretna jednostka, niezbędne jest osadzenie tych badań w kontekście szeroko rozumianego życia rodzinnego. Należy uwzględniać tło naszych analiz, w przeciwnym razie postawiona diagnoza będzie co najmniej niepełna, jeżeli nie fałszywa. Współczesny badacz rodziny musi rozumieć mechanizmy jej funkcjonowania i stosować różne metody, gdyż każda z nich pozwala jedynie na naświetlenie jakiegoś aspektu podejmowanego problemu.

Wielopokoleniowa, rozwojowa perspektywa analizy systemów rodzinnych zmusza do koncentracji uwagi na stadiach w cyklu życiowym rodziny oraz zadaniach, które są charakterystyczne dla każdego z nich. Takie podejście musi również brać pod uwagę wzory interakcji występujące w rodzinie w różnych okresach jej trwania i rozwoju. Wszystkie systemy rodzinne borykają się ze stresem rozwojowym, który wynika z dwóch podstawowych źródeł: (1) zmieniających się potrzeb i możliwości poszczególnych członków rodziny zmierzających ku dorosłości i (2) zmian w systemie rodziny jako całości, która przechodzi różne modyfikacje w czasie. Zmieniające się potrzeby i możliwości osób przez całe ich życie mają wpływ na jakość wzorców interakcji w rodzinie, zarówno między małżonkami, między małżonkami i ich dziećmi, między dziećmi, jak i pomiędzy wszystkimi członkami rodzin generacyjnych. Kiedy jednostki rosną i dojrzewają, ich fizyczne, społeczne, emocjonalne, psychologiczne i poznawcze potrzeby oraz możliwości adaptacyjne także się zmieniają. Ma to konsekwencje w wypełnianiu podstawowych zadań przez rodzinę. Status ekonomiczny rodziny, jej granice, emocjonalne otoczenie oraz zadania dotyczące tożsamości będą się zmieniać odpowiednio do potrzeb i możliwości jej członków. Rodzina musi być zdolna do zmieniania swoich strategii inter-

Niniejsza **darmowa publikacja** zawiera jedynie fragment pełnej wersji całej publikacji.

Aby przeczytać ten tytuł w pełnej wersji [kliknij tutaj](#).

Niniejsza publikacja może być kopiowana, oraz dowolnie rozprowadzana tylko i wyłącznie w formie dostarczonej przez NetPress Digital Sp. z o.o., operatora [sklepu na którym można nabyć niniejszy tytuł w pełnej wersji](#). Zabronione są jakiegokolwiek zmiany w zawartości publikacji bez pisemnej zgody NetPress oraz wydawcy niniejszej publikacji. Zabrania się jej od-sprzedaży, zgodnie z [regulaminem serwisu](#).

Pełna wersja niniejszej publikacji jest do nabycia w sklepie internetowym [Złote Ebooki](#).